

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

3 вересня 2009 року

№24(2878)

Традиційно на початку навчального року в НТУУ «КПІ» проходить вшанування молодого поповнення – грандіозне свято День першокурсника. На цьогорічні урочисті заходи, що відбулися 31 серпня, завітали численні вітчизняні й зарубіжні гості, представники владних струк-

У широкі ворота майбутнього

тур, міністерств і відомств, громадськості і ЗМІ, батьки і рідні першокурсників.

Від імені 50-тисячного колективу викладачів, студентів і науковців НТУУ «КПІ» першокурсників привітав ректор університету академік М.З.Згуровський. Він наголосив, що КПІ – інженерна школа зі славними і давніми традиціями. Тут отримали путівку в життя понад 250 тисяч інженерів, науковців, державних діячів, представників спорту, культури тощо. Нині НТУУ «КПІ» – це навчально-методичний, молодіжно-виховний центр. Тут закладається фундамент майбутнього.

В.М.Литвин, академік НАН України, голова Верховної Ради України, побажав молодим визначити у своєму житті дороговказ – найвищу планку – і намагатися досягти її, а в повсякденній роботі демонструвати таку ж наполегливість, як і в навчанні. Він подякував батькам першокурсників за гарних дітей. І закінчив: «Усім і кожному першокурснику – ура!» Відповіддю були гучні оплески.

В.А.Масол – президент Асоціації випускників, прем'єр-міністр України в 1994-95 рр., випускник КПІ – повідомив, що ось уже 58 років з гордістю носить ім'я випускника Київської політехніки. «КПІ – школа кадрів. Інженери будуть визначати, якою буде Україна. Енергетика – найважливіша галузь вітчизняної економіки», – розмірковував Віталій Андрійович у своєму виступі. Він закликав розбудувати країну, жити й працювати на своїй землі.

Заступник міністра освіти і науки Т.В.Фініков назвав КПІ широкими ворітьми у світ. Він позаздрив молодим, адже для них за роки навчання будь-який успіх не буде фінальним, їх у подальшому житті

буде ще багато, а помилки завжди можна виправити. «У добру дорогу через широкі ворота майбутнього», – побажав він.

Заступник голови КМДА Д.Басс, випускник НТУУ «КПІ», звернувся до першокурсників: «Ви зробили перший крок у кар'єрі. Від вас залежить, чи досягнете успіху». Він побажав вірити у свої мрії та прагнути їх здійснити.

Свято тривало. Площею гордо крокували кращі студенти університету – переможці міжнародних і всеукраїнських предметних олімпіад та конкурсів з ФТІ, ІЕЕ, ЗФ, ФЕА, ВПІ, ММІ, ІТС, РТФ, ХТФ, ІПСА, спортсмени – чемпіони України з різних видів спорту. У святковій ході також взяли участь студенти міжнародного фа-

культету в національних костюмах. Віртуозними танцювальними номерами розважали присутніх Народний ансамбль бального танцю «Стиль» та шоу-балет «А-6». Під серпантинним дощем піднялися в небо кульки-літери «КПІ». І тут хмара, що вже давно висіла над площею, пролилася рясним літнім дощем, неначе благословляючи новачків на славні діла. Та наскільки цікаво і з розумом пролетять їхні студентські роки, залежить тільки від кожного із першокурсників. Завершилося свято пізно ввечері святковим концертом, дискотекою і феєрверком.

Н.Вдовенко
Фото Я.Белової, О.Супруна

Образ юності і свободи в КПІ

Юна замріяна дівчина, що присіла на вишукану лаву, кинувши поряд парасольку, віднини прикрашатиме студентську галерею навпроти 12-го корпусу. Скульптурну композицію, присвячену українській поетесі Олені Телізі, було відкрито 31 серпня в рамках святкування Дня першокурсника. Це перший пам'ятник О.Телізі на теренах України. Образ, втілений у бронзі, несе відчуття гідності, шляхетності, свободи.

Олена Теліга (1906-1942) – видатна українська поетеса і публіцистка. Вона відома як літературний критик, діяч української культури, громадський і політичний діяч, борець за незалежність України. Батько Олени – І.О.Шовгенів у 1918-1920 рр. працював професором Київського політехнічного інституту (гідротехнічне та меліоративне відділення інженерного факультету), так само Олена певний час була співробітницею КПІ. Народилася Олена в інтелігентній напівбілоруській – напівукраїнській родині. Мати її була дочкою православного священника, батько – знаним фахівцем, гідротехніком-практиком, працював на головних водних артеріях: Москві-ріці, Волзі, Клязьмі, Сіверському Донці, був одним із авторів проекту зрошення 500 тис. десятин Голодного степу поблизу Ташкента. Після розпаду Російської імперії в 1918 р. сім'я Шовгенів переежджає на історичну батьківщину – до Києва. У травні 1920 р. І.О.Шовгенова було призначено директором департаменту водного господарства Міністерства шляхів сполучення УНР.

Ініціаторами встановлення пам'ятника на популярній серед політехніків га-

лявині виступили студенти університету. За результатами опитування та інтернет-голосування: який символ (образ) вони хотіли б бачити, обрали О.Телігу. Їх привабив юний образ патріотки-роєсниці, яка мешкала тут у студентському віці, та зворушливі стосунки Олени з чоловіком, який добровільно розділив її участь у Бабиному Яру – «і в житті, і в смерті»...

Автор пам'ятника – скульптор В.І.Щур. Улюблені й знані серед киян композиції – Проні Прокопівні й Голох-

вастову, В.Городецькому та ін. – витвір невичерпної фантазії та вправних рук майстра. Понад рік тривала робота над створенням та втіленням образу поетеси. Пам'ятник споруджено на кошти викладачів університету та депутата Київради, випускника КПІ Д.І.Андрієвського.

На постаменті слова:
«Не раз кажу: змагайся і шукай!
Вдивляйся в очі пристрастей і зречень!
І знаю я – в один затихлий вечір
До інших брам сягне твоя рука
(О.Теліга)».

Фото О.Супруна

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 День першокурсника

2 3 Доповідь ректора на сесії професорсько-викладацького складу

4 Літня школа

Увага, конкурс!

Оголошення

У церемонії відкриття пам'ятника взяли участь представники інтелігенції, владних структур, громадських організацій, зарубіжні гості, студенти та викладачі, зокрема, заступник міністра освіти і науки М.В.Стріха, голова Союзу української РДА І.П.Сидоров, депутат Київради Д.І.Андрієвський, представниця Українського жіночого товариства Ольга Кобець, заслужена артистка України, представниця фундації ім. О.Ольжича Світлана Мирвода та ін.

Вітаючи присутніх з нагоди відкриття пам'ятника, ректор НТУУ «КПІ» М.З.Згуровський наголосив: політехніки пишуться, що така світла особистість мешкала на території КПІ, згадувала його у своїх творах, знаходила тут натхнення і розраду. Пам'ятник, упевнений Михайло Захарович, стане благородним символом для нинішніх і наступних поколінь.

Д.І.Андрієвський у своєму виступі побажав політехнікам вірити, що завтра здійсниться те, про що мріємо сьогодні, як писала у своїх творах поетеса О.Теліга.

М.В.Стріха подякував політехнікам за увічнення пам'яті історичних постатей, які працювали в КПІ. Він побажав молоді «не бути партачами життя, жити повноцінно, радісно в ім'я України».

На закінчення пролунали романси у виконанні С.Мирводи та її сина на слова О.Теліги.

Н.Вдовенко

Сесія професорсько-викладацького складу

Щорічна сесія професорсько-викладацького складу відбулася 28 серпня в Центрі культури та мистецтв. На початку засідання перший проректор Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут" академік НАН України Ю.І.Якименко тепло привітав присутніх із знаменною датою – 18-ю річницею незалежності України та новим 2009/10 навчальним роком. Хвилиною мовчання було вшано

новано пам'ять викладачів та співробітників університету, які пішли із життя протягом минулого навчального року.

Із доповіддю про підсумки роботи колективу університету за 2008/2009 н.р. та завдання на 2009/2010 н.р. виступив ректор НТУУ "КПІ" академік НАН України М.З.Згуровський. У доповіді ректора було всебічно проаналізовано діяльність колективу університету за минулий навчальний рік, оха-

рактеризовано заходи, що здійснюються з метою підтвердження нашим університетом статусу дослідницького. Увагу було акцентовано на якості підготовки фахівців і створенні умов викладачам для проведення наукових досліджень. Наприкінці доповіді ректор сформулював основні завдання колективу університету на наступний навчальний рік і ще раз привітав присутніх із початком нового навчального року.

(Повністю текст доповіді ректора подаємо на 2-й та 3-й сторінках газети.)

Потім ректор тепло привітав переможців щорічного конкурсу НТУУ "КПІ" на найкращий підручник, посібник та монографію і вручив їм дипломи лауреатів. Першу премію отримали В.В.Ясінський і Л.О.Дундученко за підручник "Вища математика", другі премії отримали В.Г.Колободов, М.І.Лихоліт, Н.Шустер за

підручник "Проектування теплових і телевізійних систем спостереження" та монографію "Infrarotthermographie"; К.А.Ющенко, Ю.С.Борисов, В.Д.Кузнецов, В.М.Корж за підручник "Інженерія поверхні".

На завершення засідання голова профкому співробітників НТУУ "КПІ" В.І.Молчанов вручив почесні грамоти профкому активістам профспілки.

Інф. "КПІ"

Доповідь ректора НТУУ "КПІ" академіка НАН України М.З. Згуровського на сесії професорсько-викладацького складу 28 серпня 2009 року

Шановні колеги!

Дозвольте привітати вас з новим навчальним роком, 18-ю річницею незалежності України і побажати міцного здоров'я та успіхів у роботі. Навчальний рік, що минув, був для нас одночасно і плідним і складним. Складним через економічну та політичну кризу, яка торкнулася всіх ланок суспільства, промисловості, науки, освіти.

Сьогоднішня криза стала неминучою, бо після двадцятирічного піднесення світової економіки, яке почалося з 1980-1985 років, уже до 2000 року потенціал п'ятого технологічного укладу було вичерпано. Великий капітал почав перетікати у спекулятивні сфери з метою отримання надвисоких прибутків. Дедалі він ставав більш віртуальним, відірваним від еквіваленту праці людини. На початку кризи співвідношення віртуального та реального капіталу досягло 10 до 1, що не могло не спровокувати спочатку фінансову, а потім і глобальну економічну кризу, яка веде до тривалої рецесії та занепаду соціальної сфери.

Під час цієї кризи має народитися новий технологічний уклад, основу якого, на наш погляд, сформують поновлювальна енергетика, біоінженерія, гена інженерія, сучасні науки про людину, природу тощо. Тому сьогодні перед природничою наукою і освітою постає важливий виклик – як пришвидшити створення технологій майбутнього, щоб мінімізувати втрати і забезпечити сталий розвиток.

Маємо враховувати, що в кризовий період вища школа здатна і повинна відігравати роль одного з найважливіших соціальних стабілізаторів. При цьому в усіх сферах діяльності людини істотно зростає роль системних, міждисциплінарних знань, необхідних для раціонального й осмисленого оперування величезними потоками різноманітних даних і знань при вирішенні нових, нестандартних проблем.

Наш університет за свою 111-річну історію неодноразово долав гострі суспільні кризи і завжди був попереду у формуванні високоякісного людського потенціалу – інженерів, учених, керівників виробництва, державних діячів. І рік, що минув, не був винятком: університет жив і розвивався ритмічно та в цілому ефективно виконував свою головну місію – забезпечення високої якості підготовки фахівців та проведення наукових досліджень.

Сьогодні на перший план виходять питання структури і якості підготовки не тільки сучасних інженерів, а й інженерів майбутнього, бо університети повинні працювати з 5–10 річним випередженням.

Для цього ми маємо одночасно покращувати якість контингенту студентів як на етапі вступу, так і під час навчання. Підвищувати професійність викладачів. Впроваджувати сучасні навчальні плани та прогресивні технології навчання, основані на органічній єдності навчального, наукового та інноваційного процесів. Поглиблювати інтеграцію з ринком праці, покращувати фінансове, матеріально-технічне та методичне забезпечення нашої роботи. Всі ці фактори в комплексі впливають на кінцевий результат. Вони мають постійно розглядатися нами через призму вимог суспільства до структури та змісту підготовки фахівців і потреб ринку праці в наших випускниках.

Запити суспільства щодо змісту нашої роботи ми можемо оцінювати за результатами вступної компанії. Вона в цьому році була досить складною через недостатню відпрацьовану систе-

му вступу на рівні МОН України. Відмова від системи доуніверситетської підготовки, невпорядкованість термінів зарахування, необмежений вибір абітурієнтами ВНЗ спричинили хаотичну міграцію вступників між факультетами та навчальними закладами, перетворивши вступ у своєрідну лотерею, замість осмисленої підготовки, вибору і здобуття майбутньої професії.

У цій ситуації університет намагався робити все, щоб зберегти свого абітурієнта. Розуміючи, що КПІ не може знизити рівень вимог до вступників, ми, єдині в Україні, встановили фізику і математику як профілюючі вступні іспити. Серед 6 ВНЗ, що скористалися правом підвищити прохідні бали, тільки КПІ встановив їх на рівні 150. Навіть за таких ускладнених умов вступу до КПІ у нас був досить високий рівень контингенту за балами. Якщо порівняти кількість бажаючих навчатися в КПІ за останні роки, то бачимо, що в цьому році вона кардинально змінилася. Ми мали понад 16,5 тисяч заяв на 3770 місць. За цим показником середній конкурс по університету склав 4,56. Але реальний конкурс за кількістю поданих оригіналів документів був значно нижчим. При цьому він суттєво відрізнявся на різних факультетах. Хоча, врешті-решт, у цьому році ми здійснили набір на бюджетну форму навчання в повному обсязі і тільки дещо не добрали, порівняно з минулими роками, на контрактну форму навчання, для нас ця ситуація має бути дуже хвилюючою.

Перш за все тому, що українське суспільство, послідовно відходячи від науково-технологічного шляху свого розвитку, з кожним роком зменшує запит на інженерні кадри, особливо в базових галузях промисловості. По-друге, об'єктивно зменшується запит суспільства на традиційні матеріаломісткі та енергоємні напрямки промислового розвитку, а в КПІ понад 50% інженерних спеціальностей пов'язані саме з такими напрямками. По-третє, ці процеси будуть проходити на фоні демографічної кризи, що має тенденцію до продовження.

Якою ж може бути стратегія поведінки КПІ за таких умов? Насамперед ми маємо переорієнтувати вектор нашої діяльності на фундаменталізацію підготовки, відходячи від її вузькотехнічного характеру. Такий підхід був притаманний КПІ протягом усієї його історії. Він ґрунтувався на нерозривному зв'язку навчання з науковими дослідженнями та впровадженні їх результатів. Саме ця фундаментальність освіти свого часу забезпечила світове лідерство розробок наших колишніх студентів, потім всевітньо відомих учених та інженерів. Саме з нею пов'язані численні перемоги наших нинішніх студентів на світових олімпіадах з математики і програмування. Приклади успішних освітянських стратегій, що ґрунтуються на пріоритетній фундаментальній підготовці, сьогодні подають МФТІ, МДУ і деякі факультети КПІ.

Життя буде ставити перед нами також завдання підсилення міждисциплінарності підготовки. Актуальність проникнення інженерії в медицину, біологію, охорону довкілля, економіку, в суспільні процеси вимагатиме від нас швидкої й адекватної відповіді. Для цього нам знадобиться зміцнювати міжфакультетські, міжкафедральні зв'язки, здійснювати реконфігурацію програм та планів підготовки.

Тому пошук своєї затребуваної ніші в суспільстві, що швидко змінюється, є одним з найголовніших завдань для кожного напрямку підготовки, кожної спеціальності.

Гармонізація нашої роботи з потребами ринку праці є наступним, надзвичайно важливим завданням КПІ. Сучасний ринок праці вимагає від молодих фахівців не лише глибоких знань у сфері професійної діяльності, але й уміння працювати в команді, комунікативної компетенції, знань основ управління, комп'ютерної техніки, права, менеджменту, іноземних мов.

Якщо говорити про попит на наших випускників, то він достатньо високий і в останні 5 років становить близько

150%. Практично всі випускники працевлаштовані, хоч і не завжди за фахом, а про тих, хто вже працює, роботодавці в цілому відгукуються схвально. За їх оцінками, відповідно до рейтингу "КОМПАС" КПІ займає перше місце з підготовки фахівців інженерно-технічних спеціальностей та у сфері інформаційних технологій. Університет також має найвищі показники співпраці з компаніями-роботодавцями.

Для нас є також важливими результати опитування роботодавців, здійсненого центром "Соціоплюс" факультету соціології і права. Майже 73% підприємств задоволені кваліфікацією наших випускників, але вони вважають, що випускники КПІ потребують додаткового навчання, і тільки 10% з них повністю підготовлені до практичної роботи. Роботодавці в цілому високо оцінюють рівень професійної підготовки (це 96% респондентів), та все ж кожен 5-й випускник має недостатні знання з управлінських дисциплін, інформаційних технологій, права, іноземної мови, щоб якісно виконувати свої професійні обов'язки.

Одним із найважливіших факторів у підвищенні якості підготовки випускників є досконалість та збалансованість навчальних планів і навчальних програм дисциплін. З урахуванням статусу дослідницького університету вони доопрацьовувалися таким чином, щоб підсилити науковий компонент та забезпечити достатню кількість дисциплін за вибором студентів.

Окрім того, були визначені "магістерські плани прийому" для випускників кафедр, які визначалися виходячи з наявного науково-педагогічного потенціалу кожної кафедри та відповідної навчально-лабораторної бази. Конкурсний

відбір до магістратури в цьому році проводився з урахуванням як академічного рейтингу студента за результатами бакалаврської підготовки, так і результатів фахового випробування, а також рівня знань іноземної мови. Важливим є те, що в рейтингу бакалавра бралися до уваги не тільки академічна складова, а й творча компонента, яка враховує креативні здібності майбутнього магістра.

При цьому варто чітко уявляти місце магістра в системі неперервної ступеневої освіти. Наприклад, в Німеччині, Франції, Росії, до яких наша система освіти найбільш наближена, рівень магістра є сходиною до III ступеня – доктора філософії (PhD), який, у свою чергу, є сходиною до наукового ступеня доктора наук (доктора Хабілітованого). У проекті змін до Закону України "Про вищу освіту" передбачається саме введення III ступеня – доктор філософії, який співрівнюватиметься до кандидата наук за освітньо-науковим рівнем.

Така концепція передбачає взаємне проникнення програм навчання магістра та доктора філософії, що забезпечує ранню наукову орієнтацію магістрів на кінцевий результат, раннє визначення теми дослідження та закріплення наукового керівника ще під час засвоєння студентами магістерської програми.

Шановні колеги! В сучасній системі підвищення якості підготовки фахівців зростає роль викладача і вченого. Визначальними чинниками, як і раніше, є загальна культура, науковий рівень, аналітичні здібності педагога. Серед 2540 викладачів саме допитливих, активних, ініціативних та небайдужих у нас переважна більшість. Щороку Вчена рада університету відзначає 50 кращих викладачів-дослідників та молодих викладачів-дослідників, які гармонійно поєднують навчальну, наукову та інноваційну діяльність. Це здійснюється за трьома основними критеріями: навчально-методична, науково-інноваційна та організаційно-виховна робота. Як наслідок збільшується кількість тих, хто підвищив свою кваліфікацію як в КПІ, так і в інших інформаційних технологій. Університет також має найвищі показники співпраці з компаніями-роботодавцями.

Кадрова політика, яку ми багато років проводимо – це створення сплаву завзятої молоді та мудрої, досвідченої професури. Вона забезпечує подальший розвиток університету та збереження кращих традицій. Робота в цьому напрямку дозволила за останній рік дещо знизити середній вік професорсько-викладацького корпусу (з 52-х до 51,2 року). Хоча цей процес відбувається повільно, і ми маємо рішучіше залучати молодь.

Щоб виявити недоліки на ранніх стадіях виконання навчальних планів, здійснити необхідні корекції, ми вже 4 роки поспіль проводимо комплексний моніторинг якості підготовки фахівців. Такий контроль включає визначення рівня залишкових знань з фундаментальних дисциплін: математики, фізики, інформатики, іноземних мов, професійно-орієнтованих та фахових дисциплін. Визначається якість дипломних проектів та проводиться опитування роботодавців. За результатами моніторингу кафедри щосеместрово мають здійснювати комплексний аналіз своєї роботи та постійно покращувати її.

Важливою для нас є також думка студентів щодо якості навчання в КПІ. Для її визначення центром "Соціоплюс" регулярно проводиться опитування студентів 3-5 курсів. Загальна тенденція

отриманих результатів засвідчила, що порівняно з минулим навчальним роком якість навчання підвищилася лише з фундаментальних дисциплін. На високому рівні його оцінили 51,7% респондентів, що на 10% більше ніж у минулому році. Над іншими складовими нам ще належить напружено попрацювати. Так, професійну підготовку за обраним фахом добре оцінюють лише 37,2% респондентів, 44,7% оцінюють цю компоненту на посередньому рівні і 14,2% – на низькому рівні.

Дуже тривожним є той факт, що приблизно третина опитаних студентів вважають, що їх кафедра забезпечує низький рівень підготовки у сфері сучасних інформаційних технологій, і лише 44,3% посередньо оцінюють підготовку з цієї компоненти. Якість навчання з іноземних мов негативно оцінюється 43-ма відсотками студентів. Найгірше студентами була оцінена підготовка з управлінських дисциплін. Лише 17% респондентів вважають, що вона здійснюється на достатньому рівні. Ці матеріали будуть направлені кафедрам для детального вивчення та вжиття відповідних заходів.

Одним з найважливіших факторів, що визначає якість навчально-наукової діяльності, є рівень її фінансового і матеріально-технічного забезпечення.

У непростих економічних умовах протягом останніх трьох років ми намагалися підвищувати розміри посадових окладів викладачів та навчально-допоміжного складу. Так, оклад професора був підвищений в 4,5 рази, доцента, асистента, методиста – приблизно в 4 рази. Перехід до нових навчальних планів, зменшення кількості іспитів дозволили знизити педагогічне навантаження викладачів з 857 годин у 2005 році до 720 годин у 2009 році. Це дозволяє збільшити обсяг часу для наукової роботи викладачів, що має бути притаманним дослідницькому університету.

Що ж до розвитку матеріальної бази КПІ, то тут є певні позитивні зрушення. Кількість навчальних приміщень у нас щороку збільшується і вже досягла 1633 аудиторій та лабораторій (у 2006 році їх було 1437). Покращується оснащення лабораторій новітньою технікою, розвивається інформаційне забезпечення університету. Активно працює конструкторське бюро інформаційних систем, завершуючи наступну чергу автоматизації навчальної та управлінської діяльності КПІ.

В університеті починає відроджуватися благородна традиція меценатства. Як відомо, коріння цієї традиції сягають часів заснування Київського політехнічного інституту. Про це, до речі, нагадують історичні документи в Державному політехнічному музеї, в яких наводяться імена тих, хто своїми пожертвуваннями сприяв становленню КПІ.

Сьогодні місію меценатства намагасться відродити Асоціація випускників Київського політехнічного інституту, до якої входять випускники різних років. Серед них є видатні вчені, державні та громадські діячі, відомі бізнесмени, справи яких яскраво демонструють якість підготовки фахівців нашим університетом.

Це дає підстави сподіватися, що за нашої підтримки меценатство може досягти рівня, який притаманний провідним навчальним закладам світу. Адже кожний випускник вдячний своїй альма-матер, він хоче і сьогодні не залишатися осторонь від неї, зміцнювати її авторитет. Не виключено, що в музеї з'являться імена випускників КПІ – вже наших сучасників зі словами подяки за вагомий внесок у розвиток університету.

Навчально-виховна робота КПП була спрямована на гармонійне поєднання навчання та наукової діяльності з духовним, фізичним, культурним розвитком молоді.

За останній рік успішність студентів дещо покращилася. Кількість неатестованих студентів з 3-х і більше дисциплін зменшилася, понад 70% студентів склали іспити у визначений термін, 12% навчалися на відмінно, близько половини студентів (47,4%) отримали добрі та відмінні оцінки і лише 5,7% навчалися на задовільно. На жаль, не всі студенти витримують вимоги КПП, тому близько 1700 осіб припинило навчання в минулому році.

Водночас студентів, якими ми можемо пишатися, досить багато. Досягнення в спорті, мистецтві, науці є традиційно стабільними для молодих політехніків.

У минулому році 133 студента брали участь у міжнародних та всеукраїнських олімпіадах, з них 10 поїли перше місце, 11 – друге і 14 – третє місце. Протягом минулого навчального року 6 студентів КПП були лауреатами стипендій Верховної Ради України, 5 – Президента України, 1 – Кабінету Міністрів України. Окрім того, 163 студенти отримували іменні стипендії видатних учених.

Що стосується навчання іноземних студентів, то при помітному покращенні їх успішності вони ще суттєво поступаються своїм українським колегам. Тільки третина студентів-іноземців були атестовані в минулому семестрі з усіх дисциплін, а 23 з них були відраховані за результатами сесії. Нас вихвалоє також і кількість правопорушень з боку іноземних студентів. Міжнародному і профільним факультетам потрібно підсилити увагу до їх навчання, до побутових умов, до створення доброзичливої, творчої атмосфери у студентських групах та гуртожитках.

Окрім турботи про навчання студентів, не залишалася поза увагою спортивно-оздоровча, культурно-просвітницька і патріотична робота. Протягом минулого року в Центрі культури та мистецтв проведено майже 300 культурно-масових заходів, 25 днів факультетів. На базі постійно діючої виставки картин Г.І.Синиці організовано понад 20 художніх виставок. Студентами і викладачами представлено майже 1000 робіт. Проведено низку щорічних творчих конкурсів, у т.ч.: "Таланти КПП", "Містер КПП", "Королева КПП", "Випуск магістрів", "День КПП", "День першокурсника", живий ланцюг "Єднаймося в КПП". Активно працювали 16 гуртків художньої самодіяльності та інші колективи. Команда КВК "Політех" стала переможцем м. Києва та України. Університетські шахісти також стали переможцями турніру м. Києва та України серед команд ВНЗ. Активно втілюється програма "Формування культури дозволя як способу профілактики негативних явищ у студентському середовищі".

Важливу роль у втіленні цих та багатьох інших справ відіграють органи студентського самоврядування. Вони гуртуються на розгалуженій мережі студентської ради та студентської профспілки. Варто відзначити діяльність Наукового товариства студентів та аспірантів КПП, яке традиційно проводить конференції молодих учених, організовує літню школу "Досягнення та застосування сучасної інформатики, математики та фізики". За активною участю товариства проводяться щорічні відкриті міжнародні студентські олімпіади з програмування "КПП-open".

Шановні колеги! Отримавши у 2007 році статус дослідницького університету, ми перейшли до розбудови його організаційних та наукових засад за моделлю трикутника знань: освіта – наука – інновації. В інноваційному середовищі КПП почали реально співпрацювати викладачі, студенти і науковці з фіхівцями високотехнологічних компаній, інвестиційних фондів та бізнес-структур.

Серед найважливіших завдань департаменту науки та інноватики була і залишається підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації. Торік було знято обмеження на набір до аспірантури за держзамовленням, і ми змогли збільшити прийом порівняно з 2007 роком приблизно вдвічі. Але навіть та кількість аспірантів, яку ми на сьогодні маємо – трохи більше 500, не може нас влаштувати. Для університету такого масштабу, як наш їх має

бути в 4-5 разів більше. А минулорічні показники – 11 докторських та 81 кандидатська дисертація мають викликати у більшості інститутів і факультетів КПП серйозне занепокоєння і спонукати підсилити цю ланку роботи.

Приємно відзначити колектив факультету соціології і права, на якому протягом року захищено 1 докторську і 9 кандидатських дисертацій, електроніки (захищено 3 докторських і 5 кандидатських дисертацій), менеджменту і маркетингу, біотехніки і біотехнологій, приладобудівного, де захищено по 6-8 кандидатських дисертацій. Особливо хочу відзначити досягнення факультету лінгвістики, де після багатьох років напруженої роботи захищено 1 докторську та 6 кандидатських дисертацій.

Важливим показником роботи дослідницького університету є участь студентів у виконанні наукових робіт кафедр, проведенні наукових досліджень, розробці програмних продуктів, підготовці наукових статей, виступів на наукових конференціях.

Хоча частка таких студентів за останній рік подвоїлася, цей показник майже тричі нижчий, ніж у відомих дослідницьких університетах, де до 30% студентів, включаючи всіх магістрантів, беруть безпосередню участь у наукових дослідженнях. Приємно відзначити, що кількість публікацій студентів значно зростає – з 1917 у 2007 році до 3184 у 2008 році.

Більш активно почала здійснюватися інтеграція науки з навчальним процесом, зокрема, новітні наукові результати увійшли до 30 підручників та 107 навчальних посібників. Науковцями й педагогами започатковано 27 нових навчальних програм, 89 навчальних курсів, оновлено 213 дисциплін.

У минулому році співробітники нашого університету, викладачі та науковці виконали значну кількість наукових робіт загальним обсягом 50 млн грн. З них 170 держбюджетних робіт, 173 ви-

натів. На його базі відбулося відкриття експозиції І.І.Скорського, присвячене 120-річчю від дня народження видатного конструктора. У заході взяла участь делегація авіакомпанії "Sikorsky Aircraft Corporation" (США), керівники органів державної влади України, авіакосмічного комплексу України, Росії та США, вчені, студенти, представники дипломатичного корпусу.

Важливо, що досягнення наших викладачів та науковців отримали визнання на різних рівнях. Академіками НАН України (останній працює в Слугутицькій філії КПП). Директор ФТІ Олексій Миколайович Новіков нагороджений орденом "За заслуги" III ступеня. Завідувач кафедри Володимир Петрович Тарасенко отримав Державну премію України в галузі науки і техніки. Почесне звання "Заслужений діяч науки і техніки" отримали професори Валерій Володимирович Буддигін, Геннадій Борисович Варламов, Віктор Демидович Романенко. Заслуженими працівниками освіти України стали Андрій Єлісейович Бабенко (ММІ), Михайло Іванович Прокоф'єв (РТФ), Почесне звання "Заслужений винахідник України" отримав Ігор Олегович Мікульонюк.

Приємно, що нашим молодим науковцям к.т.н. Геннадію Володимировичу Поряву та к.т.н. Тетяні Євгенівні Шубіній призначено гранти Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених на 2009 рік.

Ми щиро вітаємо наших колег з цими досягненнями і зичимо їм подальших творчих успіхів.

Міжнародна діяльність є важливою ділянкою нашої роботи, вона сприяє підвищенню авторитету КПП у світі і є важливим джерелом у структурі фінансових надходжень.

Наш університет має міжнародні контакти з науковими центрами та університетами майже всіх регіонів світу.

при факультетах, то можна констатувати активну діяльність КПП у сфері міжнародних відносин.

Разом із цим потребує підвищення якості цієї роботи. Відсутність англійських сайтів і слабкі маркетингові дослідження суттєво знижують її ефективність. Необхідно й надалі підсилювати роль міжнародної складової в роботі всіх факультетів і кафедр, сприяти зауренню студентської молоді в різноманітні її форми, закріплювати практику студентських сервісних загонів при організації й проведенні міжнародних заходів.

Турбує все ще слабка "управлінська вертикаль" за цим напрямом. Дефіцит кваліфікованих управлінських кадрів призводить до втрати значних можливостей у міжнародній діяльності, а саме міжнародних проектів, у т.ч. по 7 РП ЄС. Якщо Варшавська політехніка має 87 проектів, ССТУ (Туреччина) – 95, Таллінський університет технологій – 38, то КПП – один!

Шановні колеги! Стабільна діяльність колективу була б неможливою без чіткої роботи господарських та соціальних служб університету щодо утримання матеріальної бази і подальшого її розвитку, створення належних умов для навчання, проживання і відпочинку студентів та співробітників.

Реалізуючи третю чергу розвитку університету, ми продовжили капітальне будівництво та проектування гуртожитків і навчальних корпусів. Це:

- добудова до навчального корпусу № 35;
- відродження історичного авіагаражу для розміщення відділу "Авіація і космонавтика" Політехнічного музею;
- будівництво студентського гуртожитку на 740 місць по вул. Виборзькій;
- добудова навчального корпусу № 30 та будівництва гуртожитку на 350 місць.

У стадії проектування знаходяться:

- навчально-лабораторний корпус факультету авіаційних і космічних систем по вул. Борщагівській, 48;
- гуртожиток на 600 місць по вул. Металістів;
- міні-спортивний комплекс за бібліотекою;
- навчальний центр інформаційних технологій, створений за участю Республіки Корея;
- навчальний корпус по вул. Політехнічній, 10 і корп. факультету менеджменту та маркетингу.

Велика робота проведена щодо благоустрою території, зокрема завершено реконструкцію парку КПП, площ біля корпусів № 1 та № 4, виконано перший етап реконструкції вул. Політехнічної під пішохідну зону, відремонтовано Музейну площу, облаштовано студентські сквери по вул. Політехнічній та біля корпусу № 4, зроблено майданчики для паркування авто поблизу 7-ми корпусів. У цьому році плануємо завершити благоустрій вул. Політехнічної і скверу біля корп. № 4.

Значна увага приділялася утриманню студентського містечка, де мешкає понад 14000 студентів. У цілому в студмістечку зроблено суттєві покращення, але воно потребує постійного розвитку. Велику допомогу студмістечку надали колективи інститутів та факультетів: ФІОТ, ФММ, ВІТІ, ІТС, ВІП, ТЕФ, ФІМ та інших.

Покращилося оздоровлення студентів та співробітників КПП. Найбільш популярними стали пансіонат "Маяк", в якому у 2009 році оздоровилося 959 студентів і 848 співробітників, та студентський табір "Політехнік" на Київському морі. Був відроджений і повноцінно запрацював після тривалої перерви пансіонат "Сосновий". Окрім того, 166 студентів відпочили в туристичному таборі "Глобус" у Карпатах.

У минулому році вирішувалися житлові та інші соціальні проблеми співробітників університету. Сьогодні на квартирному обліку перебуває 112 осіб, до товариства забудовників прийнято 206 заяв, розподілено 28 квартир.

Шановні колеги! На завершення вступу хочу стисло окреслити наші завдання на поточний рік і найближче майбутнє.

У навчальній роботі, як і раніше, головною метою буде забезпечення високої якості підготовки кадрів на основі покращення якості контингенту сту-

дентів, підвищення професійності викладачів, впровадження нових методів і технологій навчання, підсилення фундаментальної та практичної підготовки, глибокої інтеграції навчального, наукового та інноваційного процесів.

Нам належить розвивати систему відбору талановитої молоді через доуніверситетську підготовку КПП за програмою "Майбутнє України" та безпосередню роботу факультетів і кафедр зі школами, коледжами і технікумами.

Необхідно і надалі покращувати підготовку магістрів на основі трикутника знань: освіта – наука – інновації та поширити практику поєднаної підготовки "магістр" – кандидат наук з визначенням відповідних вимог до кафедр, наукових керівників та студентів.

Маємо вжити заходів щодо постійного підвищення кваліфікації викладачів, поєднувати їх викладацьку і дослідницьку роботу, використовуючи рейтингову систему оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників.

Маємо вдосконалити систему заохочення кращих викладачів, кафедр та керівників науково-педагогічних шкіл за високу якість роботи.

Необхідно продовжити омолодження викладацького складу, залучаючи до педагогічної діяльності передусім випускників аспірантури і магістрів та сформувавши перспективні програми кадрового забезпечення кафедр.

Ми повинні вдосконалити систему контролю якості підготовки фахівців на основі щосеместрового комплексного моніторингу залишкових знань, аналізу відгуків роботодавців про якість підготовки випускників університету та їх кар'єрного зростання.

Маємо активізувати співпрацю з роботодавцями на основі прямих договорів, розширити бази практики та працевлаштування випускників КПП відповідно до вимог ринку праці.

Наукову роботу необхідно спрямувати на отримання кінцевого результату, на залучення до неї більшості викладачів, студентів старших курсів з метою досягнення кожним підрозділом результатів, які відповідають критеріям дослідницького університету.

У цій сфері маємо вважати основними завданнями:

- покращення кількісних і якісних показників підготовки наукових кадрів, здійснення заходів щодо запровадження науково-кваліфікаційного рівня "доктор філософії";
- активізацію інноваційної діяльності, створення і промислової реалізацію власних інноваційних розробок на базі наукового парку "Київська політехніка";
- забезпечення діяльності Відділення цільової магістерської підготовки для НАН України через виконання спільних проектів, залучення магістрантів до виконання досліджень в установах академії, підготовку ними магістерських дисертацій за результатами проведених досліджень;
- розширення використання сучасних інформаційних технологій, у тому числі можливостей Центру суперкомп'ютерних обчислень, Світового центру даних при КПП, наповнення сайтів університету і підрозділів, порталу "НаукаІнформ" інформаційними ресурсами стосовно впровадження новітніх технологій.

У міжнародній діяльності маємо розширити співпрацю з університетами-партнерами, втілюючи програми академічної мобільності, розвитку співпраці з ними. Продовжити створення спільних міжнародних центрів, розширити наукові контакти викладачів та науковців КПП із зарубіжними партнерами. Підвищити ефективність виконання міжнародних контрактів із закордонними партнерами із збереженням прав інтелектуальної власності та підготовкою кадрів, спроможних організувати й виконувати міжнародні проекти;

Господарським службам необхідно продовжити програму розвитку третьої черги університету, особливо увагу приділити корпусам та гуртожиткам з ознаками деформації конструкції. Продовжити добудову корпусу № 35, гуртожитку по вулиці Виборзькій, завершити реконструкцію вулиці Політехнічна, розпочати будівництво корпусу ФАКС, міні-спортивного комплексу, гуртожитку по Індустріальному провулку, провести підготовчу роботу з проектування та будівництва двох нових навчальних корпусів.

Шановні колеги! Завдання, які стоять перед нами, достатньо складні. Але ми маємо спільними зусиллями їх вирішувати. Вітаю вас, шановні друзі, з новим навчальним роком, бажаю міцного здоров'я, творчих здобутків і успіхів у роботі.

ЛІТНЯ ШКОЛА В НТУУ «КПІ»

Четверта Літня школа «Досягнення та застосування сучасної інформатики, математики та фізики» пройшла в нашому університеті з 5 по 16 серпня. Вона об'єднала 56 учасників, що представляли Білорусь, Росію, Туніс, Туреччину та

Україну. Серед останніх – близько 40 студентів та аспірантів НТУУ «КПІ».

Програму цьоголітньої Літньої школи було поділено на декілька тематичних напрямів.

У рамках напрямку «Інформаційні технології» представники провідних міжнародних компаній провели лекційні та практичні заняття з JAVA-технологій, масштабування фізичних ресурсів за допомогою технології Cloud Computing та IT-менеджменту. Напрямок А включав курс з природоохоронної хемоінформатики, який читала команда вчених-дослідників під керівництвом доктора Ігоря Тетко (Інститут біоінформатики та системної біології, Центр Гельмгольца, Мюнхен) та курс нейромодельовання під керівництвом вже постійного викладача Школи – доктора Рубена Акімовича Тікіджі-Хамбур'яна (Південний Федеральний університет, Ростов-на-Дону). Напрямок В складався з двох курсів – «Логістика», який читали Еміліо Франсіс Ріккіо (член Міжнародної асоціації логістики та дослідження операцій) та професор Борис Гольденгорін (Університет Гронінгену, Нідерланди), та «Дослідження операцій» – курс проходив під керівництвом доктора Герхарда Вільгельма Вебера (Середньосхідний технічний університет, Анкара, Туреччина). Крім того, в рамках напрямів А та В було представлено курси – «Математичне моделювання соціальних систем», який підготували Олександр Макарєнко (професор ННКА «ПСА», НТУУ «КПІ») та доктор Сара Манзоні (Центр дослідження складних систем та штучного інтелекту (CSAI)

Університету Мілан-Біокко), та «Вплив різноманітних видів енергії на навколишнє середовище – базові поняття та принципи», куратором якого був доктор Йошіо Мацукі.

Крім того, всі учасники слухали планарні лекції про останні наукові результати в таких галузях, як фрактальна геометрія (проф. М. Працьовитий, Національний педагогічний університет ім. Драгоманова), астрофізика (доктор О.Подладчикова, Брюссель, Бельгія, та професор Ю.Войтенко), фізика елементарних частинок (голова відділу фізики високих енергій Інституту ядерних досліджень НАН України проф. В. Пугач та старший науковий співробітник відділу фізики лептонів Інституту ядерних досліджень НАН України доктор В.Кобичев), вірусологія (член правління EuroScience доктор З.Клестова), топологія (керівник відділення топології Інституту математики НАН України проф. В.Шарко).

Наразі всі матеріали (презентації курсів, фото, інформація про всі курси) розміщено на сайті Літньої школи www.summerschool.ssa.org.ua

Окрім навчально-наукової складової, на учасників Літньої школи чекала за-

учасники Літньої школи побували в Музеї трипільської культури та українського побуту, а також відвідали Трипільську ТЕС.

До проведення Літньої школи цього року долучилася низка великих компаній – CRYTEK, Microsoft, NetCraker, Sitronics, Cisco, Sun Microsystems. Представники цих компаній провели в рамках навчальної програми Літньої школи спеціалізовані курси та презентації з сучасних інформаційних технологій. А компанія Sun Microsystems, яка провела один з найдовших курсів в рамках стріму з інформаційних технологій – з Java-технологій, вручила його учасникам сертифікати компанії. TM Tess виступила чайним спонсором проекту.

Партнерську підтримку у проведенні Літньої школи надали Асоціація випускників НТУУ «КПІ», проект FP7 EU CADASTER, європейська організація з неперервної оптимізації – EUROPT, і, зрозуміло, ректорат та департамент навчально-виховної роботи НТУУ «КПІ».

Організатори Літньої школи – Наукове товариство студентів та аспірантів НТУУ «КПІ» (НТСА КПІ). Команда організаторів цьоголітньої Школи, як і в попередні роки, складалася з більш ніж 15 молодих активних цілеспрямованих студентів та аспірантів КПІ – членів НТСА.

хоплююча культурна програма – це і спортивно-інтелектуальна гра «Квест кампусом НТУУ «КПІ», і психологічно-інтелектуальний вечір гри в Мафію, кіноклуб англійською мовою, оригінальні екскурсії містом, присвячені знайомству із іменитими будинками Києва, і, звичайно, екскурсія вихідного дня, під час якої

За відгуками учасників, викладачів, спонсорів, Літня школа-2009 пройшла вдало, і, сподіваємося, здобуті знання, знайомства та досвід стануть у нагоді всім, хто долучився до реалізації цього надзвичайно цікавого проекту.

*Ірина Смоліна,
член президії НТСА НТУУ «КПІ»*

Стародавні греки вважали сову супутницею Афіни – богині мудрості, знань, мистецтв і ремесел. І сьогодні у багатьох народів сова символізує мудрість, знання, досвід.

Останніми роками сови все частіше зустрічаються на території КПІ. Можливо, через те, що університет успішно здобуває статус дослідницького, а, можливо, через підвищення рівня знань студентів.

Цього року сова сім'я оселилася на вербі поблизу першого корпусу. Час від часу сови сідали на гілля і роздвигалися навколо, і, схоже, дивувалися побаченим. А одна здивована сова двічі потрапила у фотооб'єкти нашого позаштатного кореспондента І.О.Мікульонка.

Інф. «КПІ»

ОГОЛОШЕННЯ

Департамент науки та інноватики оголошує VI-й конкурс на здобуття фінансової підтримки НДР студентів і аспірантів НТУУ «КПІ».

Термін подання запитів – до 21 вересня 2009 р.

З наказом ректора, умовами конкурсу, Положенням про здійснення фінансової підтримки та формою запитів для участі у конкурсі можна ознайомитися в організаційному відділі (кімн. 259-1, тел. 92-01) та на сайті університету.

• КОНКУРС • КОНКУРС •

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення посад завідувачів кафедр (доктор наук, професор):

- інженерної екології;
- теоретичної та промислової теплотехніки;
- ливарного виробництва чорних і кольорових металів.

на заміщення посад доцента (доктор наук, кандидат наук, доцент), старшого викладача (кандидат наук), тимчасово зайнятих до проведення конкурсу по інституту, факультетах, кафедрах:

Механіко-машинобудівний інститут

Кафедра динаміки і міцності машин та опору матеріалів
ст. викладачів – 1

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра автоматизованих систем обробки інформації і управління
доцентів – 1

Факультет менеджменту та маркетингу

Кафедра економіки і підприємництва
ст. викладачів – 2

на заміщення посад доцентів (доктор наук, кандидат наук, доцент), старшого викладача (кандидат наук), які будуть вакантні з 01 листопада 2009 року по інституту, факультетах, кафедрах:

Механіко-машинобудівний інститут

Кафедра технології машинобудування
доцентів – 1

Факультет біотехнології і біотехніки

Кафедра біотехніки та інженерії
доцентів – 1

Хіміко-технологічний факультет

Кафедра загальної та неорганічної хімії
доцентів – 1

Фізико-математичний факультет

Кафедра загальної та експериментальної фізики
доцентів – 1

Факультет менеджменту та маркетингу

Кафедра економіки і підприємництва
ст. викладачів – 1

на заміщення посад доцента (доктор наук, кандидат наук, доцент), асистента (кандидат наук), які будуть вакантні з 09 листопада 2009 року по інституту, факультету, кафедрах:

Інститут енергозбереження та енергоменеджменту

Кафедра теплотехніки та енергозбереження
доцентів – 1

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра автоматизації та управління в технічних системах
асистентів – 1

на заміщення посади старшого викладача (кандидат наук), яка буде вакантною з 10 листопада 2009 року, по факультету, кафедрі:

Факультет електроніки

Кафедра конструювання електронно-обчислювальної апаратури
ст. викладачів – 1

на заміщення посад викладачів (кандидат наук), асистентів (кандидат наук), які будуть вакантні з 15 листопада 2009 року по факультетах, кафедрах:

Факультет електроенергетичної та автоматики

Кафедра електромеханіки
асистентів – 1

Приладобудівний факультет

Кафедра приладів та систем орієнтації та навігації
асистентів – 1

Факультет соціології і права

Кафедра філософії
викладачів – 1

асистентів – 1

Кафедра психології та педагогіки
асистентів – 1

Факультет лінгвістики

Кафедра англійської мови гуманітарного спрямування №3
викладачів – 1

на заміщення посад доцентів (доктор наук, кандидат наук, доцент), викладача (кандидат наук), які будуть вакантні з 21 листопада 2009 року, по факультету, кафедрах:

Факультет лінгвістики

Кафедра теорії, практики та перекладу англійської мови
доцентів – 2

Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови
викладачів – 1

на заміщення посади доцента (доктор наук, кандидат наук, доцент), яка буде вакантною з 23 листопада 2009 року, по факультету, кафедрі:

Факультет біотехнології і біотехніки

Кафедра промислової біотехнології
доцентів – 1

*Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення.
Адреса: 03056, Київ-56, проспект Перемоги, 37, відділ кадрів, кімната 114.*

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@users.ntu-kpi.kiev.ua
☎ гол. ред. 241-66-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Провідний редактор
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка
Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір
Я.В.БЄЛОВА

Коректор
О.А.КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ-іню»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4
Тираж 2000

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.